

POSTANOWIENIE

21 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska

na posiedzeniu niejawnym 21 marca 2024 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku A. S.

z udziałem S. S.

o podział majątku wspólnego,

na skutek skargi kasacyjnej S. S.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Lublinie

z 7 września 2022 r., II Ca 456/20,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2) zasądza od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni 2 700 zł
(dwa tysiące siedemset) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 7 września 2022 r. Sąd Okręgowy w Lublinie w sprawie z wniosku A. S. z udziałem S. S. o podział majątku wspólnego zmienił częściowo postanowienie Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej z 23 grudnia 2019 r. w pkt I ppkt 5 oraz pkt IV, a także oddalił w pozostałym zakresie apelację wnioskodawczyni i oddalił apelację uczestnika w całości.

Uczestnik wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył postanowienie Sądu Okręgowego w zakresie oddalenia jego apelacji w całości (punkt III) oraz

domagał się uchylenia tego postanowienia w zaskarżonej części i przekazania sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi wnioskodawczyni wniosła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołano istnienie potrzeby wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, tj. art. 31 § 2 k.r.o. i art. 45 § 1 k.r.o. w zw. z art. 618 § 1 k.p.c. (co jednocześnie zakwalifikowano jako występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego). Ponadto skarżący wskazał, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona wobec rażącego naruszenia przez Sąd drugiej instancji art. 684 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (zob. m.in. postanowienia SN: z 15 października 2002 r. II CZ 102/02; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07 i z 8 lipca 2008 r., I CSK 111/08).

Z kolei przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. postanowienie SN: z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02; z 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05; z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06).

W okolicznościach sprawy nie można przyjąć, że wskazane wyżej przesłanki zostały spełnione ze względu na wadliwą konstrukcję skargi kasacyjnej wyrażającą się w braku korelacji pomiędzy podstawami kasacyjnymi a tzw. przyczynami kasacyjnymi (przesłankami przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania). W podstawach kasacyjnych skarżący zarzucił bowiem naruszenie art. 387 § 2¹ k.p.c., art. 235² § 1 k.p.c., art. 227 k.p.c. i art. 385 k.p.c. Z kolei w przyczynach kasacyjnych powołał art. 31 § 2 k.r.o., art. 45 § 1 k.ro., art. 618 § 1 k.p.c., art. 684 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. Brak korelacji pomiędzy podstawami kasacyjnymi a przesłankami przyjęcia skargi do rozpoznania uniemożliwia przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i poddanie jej kontroli kasacyjnej.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 13 § 2 k.p.c., z uwzględnieniem § 4 pkt 8 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2023 r., poz. 1964).

[SOP]

[ms]